

Introducere

- Proiectul de modificare al Legii 8/1996 republicată trebuie să vizeze **EXCLUSIV** transpunerea celor două Directive (nr. 789 și 790/2019) pentru care s-a inițiat de fapt această modificare legislativă, astfel cum s-a stabilit de la început.
- Orice alte amendamente, fără legătură cu textul directivelor, trebuie respinse și discutate punctual cu toate părțile interesate.

A. PROPUNERI CREDIDAM – în raport de Directivele UE (PL nr. 565/2021)

Referitor la noul articol introdus, art.40/1 din Proiect

Art. 40¹. (1) *Autorii sau artiștii interpreți sau executanți au dreptul să primească o remunerație adecvată și proporțională, atunci când acordă licențe sau își cesează drepturile exclusive pentru exploatarea operelor lor sau a altor obiecte protejate. Fără să reprezinte regula, plata unei sume forfetare poate constitui o remunerare proporțională (..).*

(2) La punerea în aplicare a principiului prevăzut la alin.(1) se vor utiliza mecanisme existente sau nou introduse, inclusiv negocieri colective, ținând cont de principiul libertății contractuale și de cel al unui echilibru just între drepturile și interesele părților.

(3) Dreptul prevăzut la alin. (1) nu poate face obiectul unei renunțări și se poate administra prin intermediul organismelor de gestiune colectivă, în funcție de mandatul special acordat în acest sens.

Precizăm că:

- primul paragraf stabilește un principiu general și nu introduce un drept nou;
- paragraful (2) vorbește de mecanisme (existente sau noi) care să garanteze remunerația adecvată și proporțională în beneficiul artiștilor/autorilor (inclusiv în mediul digital);

Prin urmare:

- propunem modificarea art.119 din Lege, prin extinderea scopului remunerației echitabile cuvenite în prezent pentru închiriere/împrumut, cu dreptul de punere la dispoziția publicului, mecanism care va garanta titularilor remunerația ***adecvată și proporțională*** de care vorbește, de fapt, Directiva (790/2019).
- acest mecanism va asigura practic recompensarea titularilor pentru exploatarea operelor/prestațiilor artistice nu doar în mediul offline, ci și în cel online (scopul Directivei) și va spori nivelul de protecție al titularilor (de asemenea scopul Directivei – vezi recitalurile 2,3).

Textul efectiv al propunerii (articolului) CREDIDAM

Extinderea scopului remunerației echitabile garantate de art. 119 din Legea nr. 8/1996 și completarea articolului menționat, astfel:

(1) În cazul în care un autor sau un artist interpret sau executant a transferat ori a cedat dreptul său de închiriere sau împrumut **și dreptul de punere la dispoziția publicului**, în ceea ce privește o fonogramă ori o videograma, unui producător de fonograme sau de înregistrări audiovizuale, acesta păstrează dreptul de a obține o remunerație echitabilă.

(2) Dreptul de a obține o remunerație echitabilă pentru închiriere **și punere la dispoziția publicului**, nu poate face obiectul unei renunțări din partea autorilor sau artiștilor interpreți ori executanți, în calitate de beneficiari.

(3) Autorii și artiștii interpreți sau executanți vor primi remunerațiile cuvenite fie direct de la producători, conform contractelor încheiate cu aceștia, **cu excepția punerii la dispoziția publicului**, fie de la utilizatori, numai prin organisme de gestiune colectivă, conform contractelor dintre beneficiarii remunerației și producători. **Dreptul de punere la dispoziția publicului se va gestiona numai prin intermediul organismelor de gestiune colectivă.**

B. Observațiile CREDIDAM față de amendamentele EXTRA DIRECTIVE, aduse proiectului de Lege (PL nr. 565/2021)

1. Cu privire la transferul a 70% din sumele nerevendicate la FCN (al 3 art 169 din Proiect)

Acest amendament este de neacceptat cel puțin din urm. motive:

- reprezintă naționalizarea și confiscarea a unor drepturi private,
- este în contradicție cu prevederile Directivei Gestiune Colectivă (transpusă în legea noastră în 2018) care prevede că titularii sunt singurii care decid cu privire la administrarea acestor drepturi
- conform textului de Lege actual, destinația acestor sume este clară, fiind la latitudinea AGA deci tot a membrilor – singurii care pot decide asupra bunurilor lor,
- în plus, sumele nedistribuite provin din activitatea /utilizarea reală (difuzarea) a prestațiilor anumitor titulari de drepturi (autori, artiști interpreți etc) și este firesc ca tot aceștia (care le-au generat) să poată beneficia de ele.

2. Cu privire la postarea Declarației individuale inclusiv pe pagina de Internet (art 160 alin 5 din Proiect):

- directiva 2014/26/UE este deja transpusă corect (art.9 alin.3 din Directivă NU prevede publicarea pe pagina de internet, ci doar prezentarea în Adunarea Generală/AGA),
- prevederile deja existente (declarațiile se prezintă în AGA, se depun la mapa întocmită cu 30 de zile înainte de AGA (deci se pot consulta de membri) și se evidențiază în registru special) asigură un grad ridicat de transparență, cu respectarea concomitentă a GDPR,
- chiar textul actual chiar invocă respectarea prevederilor GDPR (mai jos extras din art 160) “(3) Directorul general și membrii consiliului director au obligația să completeze și să prezinte adunării generale o declarație individuală anuală, cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal, care să conțină următoarele informații: (...)”,
- amendamentul depășește deci cadrul Directivei și încalcă Regulamentul GDPR nr. 679/2016.
- în plus, raportul recent al Comisiei Europene cu privire la aplicarea Directivei 2014/26/UE stabilește în mod clar faptul că nu este necesară nicio revizuire a Directivei (toate obligațiile impuse prin textul Directivei sunt suficiente și nu necesită niciun fel de extindere).

3. Referitor la modificarea alin. (1) al art. 184 - prin reducerea termenului de îndeplinire a măsurilor necesare intrării în legalitate dispuse prin decizie ORDA de la 3 la o lună

Reducerea termenului nu se justifică din cel puțin următoarele motive:

- afectează dreptul organismului de gestiune colectivă la apărare (pentru a depune o acțiune împotriva Deciziei ORDA pe fond/anulare este necesar răspunsul ORDA la plângerea prealabilă a organismului de gestiune colectivă),
- Or, ORDA poate răspunde conform legii în 30 sau 45 de zile (numai din acest punct de vedere, imposibilitatea încadrării într-o lună),
- reducerea termenului acordat OGC de a remedia, de fapt, aspectele constatate ca fiind “problematic” de către ORDA nu poate aduce niciun beneficiu,
- din experiența controalelor anterioare, s-a dovedit că, în majoritatea situațiilor, este imposibilă îndeplinirea oricăror măsuri dispuse de ORDA într-un termen atât de scurt (în speță, o lună).

4. Referitor la amendamentele de “lărgire” a obligațiilor de transparență prin comunicarea formulei de calcul, către membri/nemembri

(prin introducerea unei noi litere, lit.e) la art. 144 alin. (4), modificarea lit.c de la art 144 și o nouă literă, f, la art. 152)

- „formula de calcul” sau mai bine zis modalitatea de repartizare a sumelor colectate, pe fiecare sursă de colectare, se regăsește în detaliu, în Statutul OGC-lor, statut public (postat pe site) și avizat obligatoriu de ORDA. *este art.21 din Statutul CREDIDAM.*
- nu poate exista o formula de calcul simplă și unică, prin aplicarea căreia să rezulte sumele cuvenite individual, din cel puțin urm.motive:
 - *fiecare sursă de colectare are specificitățile ei (doar un ex. în cazul CP se folosește un raport de cercetare de piață care este irelevant pentru sursa cablu)*
- modalitatea de repartiție utilizează o serie de variable
 - ✓ informațiile primite de la utilizatori cu privire la durata de difuzare a prestației, suma încasată de la aceștia, informații care afectează valoarea de secundă,
 - ✓ informațiile primite de la artiști vizavi de rolul deținut, care implică un anume punctaj, numărul de participanți la respectiva prestație,
 - ✓ tipul de gestiune colectivă (obligatorie, facultativă).

De exemplu. valoarea rezultată pe secundă în cazul unui post TV local nu poate fi niciodată egală cu cea a unui post național unde este clar mai mare (sumele plătite în raport de Metodologii vor fi diferite, funcție de veniturile din radiodifuzare). În consecință, dacă majoritatea prestațiilor unui artist sunt utilizate de un astfel de post local, remunerațiile generate vor fi mai mici comparativ cu situația în care prestațiile lui sunt utilizate de un post național care achită sume mai mari. Evident ca în ambele cazuri, condiția esențială este ca utilizatorul să plătească sumele datorate.

5. Modificarea art. 196 (care prevede actualmente faptele comise fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de prezenta lege ce constituie infracțiuni) prin introducerea la categoria infracțiunilor: încălcarea prevederilor art. 169 alin.(1) – (6), prevederi care sunt de fapt regulile de gestiune colectivă

- în primul rând, art. 196 sancționează fapte comise fără autorizarea titularilor, respectiv încălcarea drepturilor patrimoniale ale acestora, iar art. 169 alin.1-6 face vorbire de *regulile de gestiune colectivă*.
- prevederile art.169 alin 1-6 nu sunt suficient de clare, previzile și precise (deci nu pot permite reglarea conduitei și nu îndeplinesc condiția de predictibilitate).
- NU este justificată introducerea unei noi măsuri/sanțiuni, care se suprapune unor sancțiuni deja existente (ORDA poate emite deja măsuri de intrare în legalitate pe aceste articole) și care nu are nicio regulă clară și precisă de aplicare.

C. PROPUNERILE CREDIDAM EXTRA DIRECTIVE

1. reglementarea unei subordonări clare a ORDA.

Situația (art.180) în care ORDA are o subordonare incertă a generat și continuă să genereze o serie de abuzuri împotriva organismelor de gestiune colectivă. Acest statut determină o diluare a răspunderii (conducerii ORDA și a funcționarilor publici angajați) și favorizează apariția unor chestiuni subiective.

Art.180 (1) Oficiul Român pentru Drepturile de Autor funcționează ca organ de specialitate în subordinea Guvernului, fiind autoritate unică de reglementare, evidență prin registre naționale, supraveghere, autorizare, arbitraj și constatare tehnico-științifică în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe.

(2) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Oficiului Român pentru Drepturile de Autor se face integral și distinct de la bugetul de stat, prin intermediul bugetului Ministerului Culturii și Identității Naționale, ministrul coordonator fiind ordonator principal de credite.

În ceea ce privește CREDIDAM, asociația noastră are experiența regretabilă a perioadei 2011-2012, când au fost emise de ORDA un număr de 22 decizii (împotriva CREDIDAM) din care 20 au fost anulate de Curtea de Apel București, cu un prejudiciu de circa 15 milioane de lei prejudiciu (stabilit de instanța de judecată prin sentințe), din care a fost recuperată doar suma de 6 milioane lei.

Propunerea noastră este:

- **subordonarea ORDA Ministerului Justiției, motivat de faptul că atribuțiile Oficiului sunt legate de legislația din domeniu, elaborarea legislației etc.**
- **atribuirea competențelor de control, conferite ORDA de actuala Lege, către autoritățile statutului deja existente, specializate, pentru o verificare obiectivă (ANAF etc).**

2. introducerea în cuprinsul Legii 8/1996 a posibilității accesului organismelor de gestiune colectivă la monitărizarile efectuate de CNA, (eventual) contra-cost.

Justificare propunere

Având în vedere că:

- gestiunea colectivă include și *monitorizarea utilizării drepturilor/tipurilor de opere (art.150 alin.3 din Legea 8/1996 republicată);*

- Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) are obligația să asigure *monitorizarea serviciilor de programe și a serviciilor media audiovizuale, inclusiv a celor la cerere, în vederea respectării de către acestea a prevederilor legale în materie (art.10 lit.I) din Cap.II al Legii audiovizualului nr. 504/2002 cu modificări ulterioare);*

Este doar benefic, pentru ambele părți, OGC-uri și CNA, să colaboreze în sensul propunerii CREDIDAM. Pe de-o parte:

- OGC-le vor putea eficientiza activitatea de repartiție prin acces la toate informațiile CNA privind prestațiile radiodifuzate (completarea playlistelor transmise de posturile de radio/TV după caz, obținerea informațiilor pe care unii utilizatori refuză, contrar dispozițiilor legale, să le transmită OGC-ilor);

- CNA va putea utiliza fonduri suplimentare, ca urmare a noii surse de venit, pentru îmbunătățirea propriei activități.

În plus, această situație va permite inclusiv „evitarea” companiilor străine de monitorizare (cu care, unele OGC din România, deja colaborează sau au colaborat) al căror “repertoriu” de amprente este unul preponderent străin.

D. Observațiile CREDIDAM cu privire la proiectul paralel de modificare al Legii 8/1996 (PL nr. 277/2021)

PL 277/2021: Proiectul de Lege pentru completarea art.23 din Legea nr.55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 precum și pentru modificarea art.162 lit f) din Legea nr.8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe

I. Cu privire la modificarea art.23 din Legea nr.55/2020 prin introducerea a două noi alineate

Aplicabilitatea dispozițiilor de la alin. (5), nou introdus, este circumstanțiată de sursa de colectare a remunerațiilor având o anumită specificitate în raport de categoriile diferite de utilizatori, cum ar fi cei din domeniul comunicare publică ambiental. În plus, prevederile alin. (5), raportat la prevederile alin.(4), nou introdus, sunt redundante: utilizatorii nu ar putea comunica documentele și informațiile de la art.162 lit. f), în măsura în care aceștia nu ar funcționa (ar avea activitatea suspendată conform alin 4).

II. Cu privire la modificarea art.162 din Legea nr. 8/1996

f) să ceară utilizatorilor sau intermediarilor acestora să furnizeze, în format scris și electronic, în termen de 30 de zile de la solicitare, informațiile și documentele solicitate pentru determinarea cuantumului remunerațiilor, precum și informații privind operele utilizate, ștampilate și semnate de reprezentantul legal;

Prin eliminarea comunicării de către utilizatori sau intermediarii acestora a *informațiilor privind operele utilizate* (playliste) la solicitarea organismelor de gestiune colectivă, organismele de gestiune colectivă ar fi, de fapt, în imposibilitatea îndeplinirii obligației legale de efectuare a repartiției în funcție de utilizarea reală a operelor/ prestațiilor și, implicit, de îndeplinire a obiectului principal de activitate, cu grave consecințe în plan național și internațional.